

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

29.10.2020

Atzinums Nr. 4-03/20

Par Aknīstes novada teritorijas plānojuma Vides pārskatu

SIA “*Reģionālie projekti*” 2020. gada 30. septembrī Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs) ir iesniegusi Aknīstes novada teritorijas plānojuma (turpmāk – Teritorijas plānojums) stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – SIVN) vides pārskatu (turpmāk – Vides pārskats). SIVN veica un Vides pārskata projektu sagatavoja SIA “*Reģionālie projekti*” (turpmāk – Izstrādātāja).

Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 23. pieci *prim* panta sestā daļa noteic, ka Birojs sniedz atzinumu par Vides pārskatu, ņemot vērā Vides pārskata atbilstību normatīvo aktu prasībām un izraudzītā risinājuma pamatojumu, kā arī nosaka termiņus, kādos izstrādātājs pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas iesniedz kompetentajai institūcijai ziņojumu par plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, arī Vides pārskatā neparedzētu ietekmi. Turpat noteikts, ka gadījumā, ja izraudzītais risinājums nav pietiekami pamatots, Birojs atzinumā norāda iebildumus, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumentu apstiprināšanu.

Šis Biroja atzinums par Vides pārskata projektu sagatavots atbilstoši Likuma 23. pieci *prim* panta sestās daļas prasībām, vērtējot izraudzītā risinājuma pamatojumu un tā ietekmes uz cilvēku veselību un vidi būtiskumu, un tajā ietverti iebildumi, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumentu apstiprināšanu.

I. Vides pārskatā ietvertā informācija un izraudzītā risinājuma pamatojums:

Teritorijas plānojuma Vides pārskats atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” IV nodaļas “*Vides pārskatā iekļaujamā informācija*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) 8. punktā noteiktajam ietver šādu informāciju:

1. Teritorijas plānojuma galvenie mērķi un risinājumi

- 1.1. Vides pārskatā ietverta informācija par Teritorijas plānojuma un tā ietekmes novērtēšanas mērķiem, ar Teritorijas plānojuma īstenošanu saistītajiem risinājumiem, kā arī vides problēmām un ietekmes aspektiem, kas ar šādu risinājumu īstenošanu varētu būt saistīti.
- 1.2. Saskaņā ar Vides pārskatu Teritorijas plānojuma mērķis ir veidot pamatu ilgtspējīgai, efektīvai un racionālai novada teritorijas un tās resursu izmantošanai, izvērtēt novada teritorijas attīstībai esošo potenciālu un noteikt tā izmantošanai nepieciešamās prasības un ierobežojumus, radīt labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei. Radīt priekšnoteikumus vides kvalitātes nodrošināšanai, rūpniecisko un vides risku novēršanai, veicināt pakalpojumu pieejamību un optimālu transporta sistēmas

funkcionēšanu, saglabāt dabas un kultūras mantojumu, ainavas un bioloģisko daudzveidību, kā arī paaugstināt kultūrainavas un apdzīvoto vietu kvalitāti.

- 1.3. Līdz šim Aknīstes novada teritorijas izmantošanu un attīstību nosaka atsevišķu pašvaldības teritoriālo vienību teritorijas plānojumi: Aknīstes novada Aknīstes pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojums 2006. – 2018. gadam, Gārsenes pagasta teritorijas plānojums 2008. – 2020. gadam un Asares pagasta teritorijas plānojums 2003. – 2015. gadam ar grozījumiem, tādējādi pašvaldības teritorijā nav vienotas normas un nosacījumi teritorijas atļautajai izmantošanai un apbūves veikšanai. Ar Teritorijas plānojuma īstenošanu būtiskākās paredzētās izmaiņas teritoriju izmantošanai un attīstībai ir konstatējamas šādas:
 - 1.3.1. Ar Teritorijas plānojumu paredzēts nodrošināt vienotus zonējuma principus un zonējuma apzīmējumus, kā arī vienotus Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (turpmāk – TIAN) visai novada teritorijai, kas atbilstu spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem teritorijas attīstības plānošanā, t.sk. Ministru kabineta 2013. gada 30. maija noteikumu Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) prasībām;
 - 1.3.2. Ar plānošanas dokumentu tiek telpiski precizēta novada telpiskās attīstības perspektīva, ņemot vērā galvenos pamatnosacījumus novada apdzīvojamā struktūrā, kā arī pārskatītas (samazinātas un/vai precizētas) novada ciemu Asare, Ancene, Gārsene un Kraujas robežas un noteikti nosacījumi dzīvojamās, publiskās un ražošanas apbūves veidošanai:
 - 1.3.2.1. Ciemu statuss ir saglabāts visiem novadā esošajiem ciemiem: Asare, Ancene, Gārsene un Kraujas. Ar plānošanas dokumentu tiek pārskatītas ciemu teritoriju robežas un no Asares ciema teritorijas robežas izslēgtas zemes vienības ar kadastra apzīmējumiem 5644 004 0277, 5644 004 0024 un 5644 004 0268, kurās tiek veikta lauksaimnieciskā izmantošana un netiek plānota blīva dzīvojamā apbūve.
 - 1.3.2.2. Ar plānošanas dokumentu tiek pārskatītas plānotās blīvas apbūves teritorijas. Teritorijas plānojumā blīvas dzīvojamās apbūves teritorijas *Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS)* un *Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM)* plānotas Aknīstes pilsētā un ciemos – Asare, Ancene (Asares pagastā) un Gārsene, Kraujas (Gārsenes pagastā).
 - 1.3.3. Ar plānošanas dokumentu tiek aktualizēta novadam nozīmīgu nozaru un jomu attīstība, t.sk. transports, uzņēmējdarbības un ražošanas teritorijas, pakalpojumu, publiskās un zaļās teritorijas, vides ilgtspēja, inženiertehniskās infrastruktūras nodrošinājums u.tml.
 - 1.3.4. TIAN noteiktas gan vispārīgās prasības teritorijas izmantošanai visā Aknīstes novada teritorijā, gan konkrēti nosacījumi atļautajai apbūvei un apbūves rādītājiem, labiekārtojumam, saimnieciskajai darbībai katrā atsevišķā funkcionālā zonā vai apakšzonā, vai teritorijās ar īpašiem nosacījumiem. TIAN nosaka prasības teritorijas atļautajai izmantošanai, tostarp nosacījumus lauksaimniecības zemju apmežošanai, derīgo izrakteņu ieguvei, dīķu ierīkošanai, labiekārtojumam un inženiertehniskās infrastruktūras plānošanai.
 - 1.3.5. Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā ir noteikts funkcionālais zonējums/apakšzonējums, teritorijas ar īpašiem noteikumiem, apgrūtinātās teritorijas un aprobežojumi;
 - 1.3.6. Teritorijas plānojuma TIAN noteiktas 11 funkcionālās zonas, atsevišķos gadījumos tās indeksējot, kā arī noteiktas 4 teritorijas ar īpašiem noteikumiem:

- 1.3.6.1. *Savrupmāju apbūves teritoriju (DzS)* funkcionālā zona ir noteikta, lai nodrošinātu mājokļa funkciju savrupam dzīvesveidam, paredzot atbilstošu infrastruktūru, un kuras galvenais izmantošanas veids ir savrupmāju un vasarnīcu apbūve. *Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS)* plānotas Aknīstes pilsētā un ciemos Asare, Ancene (Asares pagastā) un Gārsene (Gārsenes pagastā). Jaunas *Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS)* teritorijas plānotas kā paplašinājums jau esošajai savrupmāju dzīvojamajai apbūvei Aknīstes pilsētas un ciemu teritoriju centra daļās, kur ir iespējams nodrošināt pieslēgumu pie pašvaldības centralizētajiem inženiertehniskajiem tīkliem.
- 1.3.6.2. *Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM)* plānotas Aknīstes pilsētā un ciemos Asare, Ancene (Asares pagastā), Gārsene un Kraujas (Gārsenes pagastā) ar jau esošu daudzdzīvokļu namu apbūvi līdz trijiem stāviem, lai iedzīvotājiem nodrošinātu mājokļa funkciju, paredzot atbilstošu infrastruktūru. Jaunas *Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM)* teritorijas plānotas Aknīstes pilsētā kvartālā starp Skolas, Skanstes un Saltupes ielām, pie jau esošo mazstāvu daudzdzīvokļu māju apbūves.
- 1.3.6.3. *Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzD)* netiek noteiktas;
- 1.3.6.4. *Publiskās apbūves teritoriju (P)* funkcionālā zona ir noteikta, lai nodrošinātu gan komerciālu, gan nekomerciālu publiska rakstura iestāžu un objektu izvietojumu. *Publiskās apbūves teritorijā (P1)* ir noteikta, lai nodrošinātu reliģiska rakstura iestāžu un objektu izvietojumu un funkcionēšanu arhitektūras pieminekļa Asares luterāņu baznīca teritorijā, kā arī pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiskajiem pieminekļiem (Gārsenes luterāņu baznīca, Aknīstes Svētā Ignācija Romas katoļu baznīca un Aknīstes luterāņu baznīca), paredzot atbilstošu labiekārtojuma infrastruktūru. Nav atļauta *Publiskās apbūves teritorijas (P1)* sadalīšana un jaunas apbūves veidošanai, izņemot, ja tā nepieciešama baznīcas reliģisko funkciju nodrošināšanai. *Publiskās apbūves teritorija (P2)* ir noteikta Gārsenes psihoneiroloģiskās slimnīcas teritorijai.
- 1.3.6.5. *Jauktas centra apbūves teritorijas (JC)* ir funkcionālā zona, ko nosaka teritorijai, kurā vēsturiski ir izveidojies plašs jauktu izmantošanu spektrs vai, ko izmanto vai plāno attīstīt par pilsētas vai ciema centru. Jaunas dzīvojamās apbūves veidošana atļauta arī *Jauktās centra apbūves teritorijās (JC)* Aknīstes pilsētas centra teritorijās gar Augšzemes ielu un pie Skolas ielas, kā arī Ancenes ciemā (bijušā bērnu dārza teritorija) ar jau vēsturiski izveidojušos vai plānotu jauktu izmantošanas spektru. Vienlaicīgi šajā teritorijā atļauta arī vieglās rūpniecības uzņēmumu, kas nerada piesārņojumu, būvniecība.
- 1.3.6.6. *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)* ir noteikta teritorijām, lai nodrošinātu rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru. Teritorijas plānojumā noteikta jauna *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)* SIA "HAWITA baltic" kūdras pārstrādes rūpnīcas teritorijas paplašināšanai Aknīstes pagastā (jaunas ražošanas ēkas kūdras substrāta ražošanai būvniecībai). *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R1)* ir paredzēta, lai nodrošinātu derīgo izrakteņu darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru. Teritorijas plānojumā *Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R1)* noteiktas derīgo izrakteņu ieguvei šādās atradnēs: kūdras atradnēm "Baltmuižas purvs" (Gārsenes pagasta ziemeļaustrumu daļā) un "Lielais Aknīstes purvs" (Aknīstes pagasta ziemeļos), kā arī smilts, smilts-grants un smilšmāla atradnēm "Brēķu saules", "Kokneši", "Pāvulāni" un "Līči I".

Teritorijas plānojuma 2. redakcijas risinājumi neparedz esošo kūdras ieguves lauku paplašināšanu pie dabas lieguma “*Baltmuižas purvs*” teritorijas.

- 1.3.6.7. *Transporta infrastruktūras teritorijas (TR)* ir noteiktas, lai nodrošinātu visu veidu transportlīdzekļu un gājēju satiksmei nepieciešamo infrastruktūru un tās attīstībai nepieciešamās teritorijas;
- 1.3.6.8. *Tehniskās apbūves teritoriju (TA)* galvenais izmantošanas veids ir inženiertehniskās apgādes objektu apbūve;
- 1.3.6.9. *Dabas un apstādījumu teritoriju (DA)* galvenie izmantošanas veidi ir publiskā ārtelpa ar vai bez labiekārtojuma. *Dabas un apstādījumu teritorija (DA)* ir noteikta, lai nodrošinātu rekreācijas, sporta tūrisma un kultūrvides u.tml. funkciju īstenošanu. *Dabas un apstādījumu teritorijas (DA)* noteiktas Aknīstes pilsētā aiz Skolas ielas gar Dienvidsusēju u.c., kā arī ciemu teritorijās Gārsenes muižas parkam, Asares parkam u.c. *Dabas un apstādījumu teritorija (DA1)* ir izveidota, lai nodrošinātu kapsētu funkciju īstenošanu dabas vai daļēji pārveidotās dabas teritorijās, ietverot ar attiecīgo funkciju saistītās ēkas un inženierbūves.
- 1.3.6.10. *Mežu teritorijas (M)* ir noteiktas, lai nodrošinātu apstākļus mežu ilgtspējīgai attīstībai un mežu galveno funkciju – saimniecisko, ekoloģisko un sociālo funkciju īstenošanai. Kā papildizmantošana ir iespējama arī tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve, viensētu apbūve un derīgo izrakteņu ieguve.
- 1.3.6.11. *Lauksaimniecības teritorija (L)* noteikta, lai nodrošinātu lauksaimniecības zemes kā resursa, racionālu un daudzveidīgu izmantošanu visa veida lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem. Kā papildizmantošana ir iespējama cita starpā arī vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve, atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve un derīgo izrakteņu ieguve. Savukārt *Lauksaimniecības teritorija (L1)* ir noteikta pilsētā un ciemu teritorijās, lai nodrošinātu lauksaimniecības zemes kā resursa racionālu un daudzveidīgu izmantošanu visu veidu lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem, bet perspektīvā iespējama teritorijas kā apbūves zemes izmantošana, kuru galvenā izmantošana ir dzīvojamā apbūve.
- 1.3.6.12. *Ūdeņu teritorija (Ū)* ir noteikta, lai nodrošinātu ilgtspējīgu ūdeņu resursu izmantošanu saimnieciskai darbībai, transportam, rekreācijai un vides aizsardzībai.
- 1.3.6.13. Teritorijas plānojumā noteiktas teritorijas ar īpašiem noteikumiem:
 - 1) *Arhitektūras pieminekļa “Baltkalnu” dzīvojamā ēkas teritorija un vēstures pieminekļa tēlnieka J.Mikena dzimtās mājas teritorija (TIN1)*, 2) *Vietējas nozīmes kultūrvēsturiskā un dabas teritorija (TIN4)*, 3) *Ainaviski vērtīga teritorija (TIN5)* un 4) *Vietējas nozīmes infrastruktūras attīstības teritorija (TIN7)*.

1.4. Saistībā ar plānotajiem attīstības virzieniem un mērķiem Birojs konstatē:

- 1.4.1. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 1. panta 7. punktu un Noteikumu Nr. 157 8.7. punktu Vides pārskatā identificē, apraksta un izvērtē plānošanas dokumentu un iespējamo alternatīvu ietekmi uz vidi, ņemot vērā plānošanas dokumentu izstrādes mērķus un teritoriju, kura varētu tikt ietekmēta. Dažādu risinājumu novērtēšanas mērķis ir izvēlēties un pamatot piemērotāko risinājumu;
- 1.4.2. Atbilstoši Vides pārskatā norādītajam Teritorijas plānojuma redakcijas 1.0 izstrādes laikā tika apspriesti un analizēti dažādi risinājumi/attīstības scenāriji jeb alternatīvas. Nozīmīgākās attīstības alternatīvas Izstrādātājas vērtējumā tika apskatītas saistībā

ar Aknīstes pilsētas un ciemu teritoriju robežu potenciālajām izmaiņām:

- 1.4.2.1. **Pirmā alternatīva** – saglabāt spēkā esošajā teritorijas plānojumā attēlotās Aknīstes pilsētas teritorijas robežas un saglabāt spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktās ciemu Asare, Ancene, Gārsene un Kraujas teritoriju robežas;
- 1.4.2.2. **Otrā alternatīva** – saglabāt spēkā esošajā teritorijas plānojumā attēlotās Aknīstes pilsētas teritorijas robežas, grozīt (palielināt vai samazināt) un/vai precizēt spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktās ciemu Asare, Ancene, Gārsene un Kraujas robežas atbilstoši aktuālajai un plānotajai apbūves un kadastra situācijai;
- 1.4.2.3. **Trešā alternatīva** – grozīt spēkā esošajā teritorijas plānojumā attēlotās Aknīstes pilsētas teritorijas robežas, grozīt (palielināt vai samazināt) un/vai precizēt spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktās ciemu Asare, Ancene, Gārsene un Kraujas robežas atbilstoši aktuālajai un plānotajai apbūves un kadastra situācijai.
- 1.4.3. Izvērtējot spēkā esošo normatīvo aktu prasības, aktuālo esošo zemes vienību struktūru, apbūves situāciju, apdzīvojuma un uzņēmējdarbības prognozes, transporta un inženiertehniskās infrastruktūras nodrošinājumu u.c. kritērijus, iespējamajos ekonomiskos un emocionālos ieguvumus un zaudējumus pašvaldībai, iedzīvotājiem, t.sk. novada teritoriālā iedalījuma vienību (pilsētas un pagastu) izmaiņas, Aknīstes novada pašvaldība nolēma izvēlēties **otro alternatīvu**, ar priekšlikumu esošo ciemu teritoriju grozīšanai atbilstoši aktuālajai plānošanas situācijai. Tās īstenošanas rezultātā netiks mainīta novada teritoriālā iedalījuma vienību struktūra (Aknīstes pilsētas, Aknīstes pagasta, Asares pagasta un Gārsenes pagasta robežas), tajā pašā laikā tiek pārskatītas esošo ciemu teritoriju robežas, izslēdzot no tām perifērijā esošās lauksaimniecības zemes un mežu teritorijas, kurās netiek plānota blīva dzīvojamā apbūve, bet tās tiek izmantotas daudzveidīgai saimnieciskajai darbībai.
- 1.4.4. Birojs pozitīvi vērtē to, ka Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā ir apsvērti dažādi iespējamie novada turpmākās attīstības scenāriji, tomēr Vides pārskatā šīs alternatīvas tikai pieminētas, bet nav veikts alternatīvu ietekmes uz vidi novērtējums. SIVN veikšanas uzdevums un jēga ir apsvērt, ar kādiem alternatīviem risinājumiem iespējams sasniegt plānošanas dokumentu izstrādes mērķus, ņemot vērā arī vides apsvērumus. Iespējams, definētie alternatīvas scenāriji plānošanas dokumenta izstrādātāja vērtējumā vislabāk atspoguļo attīstības virzienu variantus novadā, tomēr arī šādā gadījumā – Vides pārskata 9. nodaļā tie no ietekmes viedokļa nav vērtēti, salīdzinot un pamatojot lēmumu pieņemšanas procesu un atbilstoši izvērtējot katra potenciālā scenārija attīstības iespējamo ietekmi uz vidi. Šāds salīdzinājumā balstīts pamatojums nepieciešams galvenajiem plānošanas risinājumiem jeb izvēlēm novada attīstībai un vides jautājumu pārvaldībai, piemēram, pamatojot izvēli mainīt robežas Asares ciemam. Birojs norāda, ka plānošanas dokumenta īstenošanas alternatīvu vērtējums ir neatņemama SIVN sastāvdaļa, tomēr konkrētajā gadījumā Vides pārskatā sniegts vērtējums par jau izvēlēto Teritorijas plānojuma turpmākās attīstības modeli/alternatīvu, līdz ar to nav izmantotas visas SIVN iespējas, salīdzinot dažādu attīstības scenāriju ietekmes, kas Vides pārskatā jānovērs.

2. Esošais vides stāvoklis, īpaši teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt, un iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots

2.1. Vides pārskats sagatavošanā izmantoti elektroniski pieejami informācijas avoti, datu bāzes, tostarp VSIA "Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (turpmāk – LVĢMC) informācija, pētījumi, kā arī dažādi publicēti materiāli, institūciju publiskie gada pārskati, Aknīstes novada pašvaldības attīstības plānošanas un pašvaldības rīcībā esoši dati par vides stāvokli novadā.

2.2. Vides pārskatā ietverts plānošanas dokumenta teritorijas raksturojums, sniegts apkopojums par apdzīvojuma struktūru, iekļauta vispārīga informācija par vides aspektiem un dabas resursiem, kā arī par antropogēnās slodzes ietekmi.

2.3. Rezumējoši, – galvenajos ietekmes aspektos – secināms, ka:

2.3.1. Aknīstes novads robežojas ar Viesītes novadu, Jēkabpils novadu un Ilūkstes novadu, bet dienvidu daļā ar Lietuvas Republiku. Aknīstes novads sastāv no četrām teritoriālām vienībām: Aknīstes pilsētas un Aknīstes, Asares un Gārsenes pagastiem. Novada apdzīvojuma centri ir Aknīstes pilsēta un ciemi: Asare, Ancene, Gārsene un Kraujas.

2.3.2. Pēc zemes izmantošanas veida Aknīstes novadā dominē lauksaimniecības zemes – 46% un meži – 41%. Novadā galvenokārt uzņēmumi nodarbojas ar jaukto lauksaimniecību (lielākās zemnieku saimniecības "Tauriņi", "ŪTA" un "Kristāli"), mežistrādi (SIA "Indāres") un kūdras ieguvu, kas ir arī lielākie uzņēmumi novadā (SIA "Hawita baltic", SIA "Cesvaines kūdra" un SIA "LTL").

2.3.3. Nepārtraukts gaisa kvalitātes monitorings Aknīstes novadā netiek veikts, jo nav izvietota atmosfēras gaisa kvalitātes monitoringa stacija. Tuvākās stacijas ir Rēzeknē (autotransporta piesārņojuma avota ietekmes stacija) un Skrīveros (stacija "Skrīveri"). Centralizētās siltumapgādes sistēmas Aknīstes novadā darbojas tikai Aknīstes pilsētā un ciemā – Kraujas (Gārsenes pagastā). Aknīstes novadā kā kurināmais siltuma un elektroenerģijas ražošanai tiek izmantotas granulas, koksne un šķelda. Kopumā Aknīstes novadā gaisa kvalitāte tiek vērtēta kā laba, jo Aknīstes novadā nav lielu rūpniecības uzņēmumu, kuru darbības ietvaros vidē tiktu novadīts liels apjoms piesārņojošo vielu.¹ Kā galvenie potenciālie gaisa piesārņojuma avoti ir norādīti siltumapgādes dūmeņi, autoceļi un kūdras ieguves lauki.

2.3.4. Aknīstes novadu, t. sk. Aknīstes pilsētu šķērso divi valsts reģionālas nozīmes autoceļi – P73 Vecumnieki – Nereta – Subate un P74 Siliņi – Aknīste – LR robeža, kā arī vietējās nozīmes autoceļi, kur transporta kustības rezultātā veidojas gan gaisa piesārņojums, gan arī trokšņa līmeņa piesārņojums. Autosatiksmes intensitāte uz autoceļiem P73 un P74 pēdējos gados ir bijusi svārstīga, būtiski pieaugot 2018. gadā, bet 2019. gadā nedaudz samazinājusies, bet uz vietējās nozīmes autoceļiem satiksmes intensitāte, salīdzinot 2016. gadu un 2019. gadu, ir pieaugusi.

2.3.5. Novada ūdens resursi ietilpst Lielupes un Daugavas sateces baseinā. Lielākā ūdenstece novadā Lielupes sateces baseinā ir Dienvidsusēja ar tās pietekām, kā arī novada teritoriju šķērso Jodupe, Skārdupīte, Goba, Vecmelderu dzirnavu strauts un Indānu upīte. Daugavas sateces baseinā ietilpstošās ūdenstece, kas šķērso novadu, ir Dvietes upe, Dzirnāvupīte (Cīrulīne), Lāčupīte (Cīruļupīte) un Eglona. Novada teritorijā atrodas 12 ezeri un viens dzirnavu dīķis, lielākie no tiem – mākslīgi uzpludinātais Gārsenes Dzirnāvū dīķis (18,0 ha), Zuju ezers (16,4 ha) un Lielezers (8,8 ha).²

¹ LVĢMC, Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss"

² Aknīstes novada attīstības programma 2014. – 2020. gadam

- 2.3.6. Lielupes upju baseinu apsaimniekošanas plānā 2016.–2021. gadam iekļauti divi ūdensobjekti Aknīstes novadā: L169 (Dienvidsusēja) un L159 (Mēmele), kur 2013. gadā pēc ūdens ekoloģiskās kvalitātes rādītājiem Dienvidsusējā upe tika novērtēta kā *ļoti slikta.*, bet Mēmeles upes ūdens ekoloģiskā kvalitāte 2016. un 2018. gadā tika novērtēta kā *vidēja*. Daugavas upju baseinu apsaimniekošanas plānā 2016. – 2021. gadam iekļauti arī divi ūdensobjekti Aknīstes novadā: D487 (Daugava) un D489 (Dvieta). Dvietes upes grīvā 2013. gadā ūdens ekoloģiskā kvalitāte tika novērtēta kā *slikta*, bet Daugavas ūdeņu kvalitāte monitoringa stacijās 2014. gadā augšpus Dubnas ietekas tika novērtēta kā *laba*.³ Lielupes un Daugavas upju baseinu apgabala virszemes ūdensobjektus ietekmē hidromorfoloģiskie pārveidojumi un izkliedētais piesārņojums.
- 2.3.7. Aknīstes novadā nav noteiktas oficiālas peldvietas, līdz ar to netiek veikts regulārs monitoringa par peldvietu ūdens kvalitāti.
- 2.3.8. Aknīstes novadā pazemes ūdeņu dabiskā aizsargātība ir ar vidēju piesārņojuma risku. Pazemes ūdensobjektu D4 un D10 kvantitatīvais stāvoklis un kvalitātes stāvoklis Aknīstes novada teritorijā tiek vērtēts kā *labs*.⁴ Aknīstes novadā atrodas viena pazemes saldūdens atradne “*Kraujas*” Gārsenes pagastā.
- 2.3.9. Aknīstes novada administratīvajā teritorijā ietilpst trīs īpaši aizsargājamās dabas teritorijas: dabas liegums “*Baltmuižas purvs*” (Eiropas nozīmes īpaši aizsargāma dabas (*Natura 2000*) teritorija) un dabas pieminekļi – ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi – “*Vecmelderu avoti*” un Dainu akmens Gārsenē. Dabas liegumam “*Baltmuižas purvs*” Teritorijas plānojumā saglabāta esošā teritorijas izmantošana *Meža teritorija (M)*. Lieguma teritorija tieši robežojas ar Baltmuižas kūdras atradnes teritoriju (atļaujas Nr.14335) – *Rūpnieciskās apbūves teritoriju (RI)*, kur atrodas atklāti kūdras ieguves lauki un tiek veikta kūdras ieguve. Kūdras ieguve liegumam pieguļošajā teritorijā negatīvi ietekmē mitruma režīmu, kā rezultātā purva ziemeļu daļa ir apaugusi ar priedi, vienlaicīgi pievedceļu izbūve uz kūdras ieguves vietām traucē lielo zīdītāju klātbūtni.⁵
- 2.3.10. Dabas pieminekļi “*Vecmelderu avoti*” atrodas Aknīstes pagastā, Dienvidsusējas senlejas atzarā, kas ir spēcīgu avotu un avoksnāju teritorija. Nozīmīgu negatīvu ietekmi uz dabas pieminekli var atstāt mežizstrāde purvainajā un nogāžu teritorijā. Teritorijas plānojumā saglabāta esošā teritorijas izmantošana – *Ūdeņu teritorija (Ū)* un *Meža teritorija (M)*. Dainu akmens Gārsenē atrodas Gārsenes pagastā, Gārsenes ciemā, Gārsenes mežparka dabas taku teritorijā pie Dienvidsusējas, kur Teritorijas plānojumā noteikts funkcionālais zonējums *Dabas un apstādījumu teritorija (DA)*. Novada teritorijā izveidoti mikroliegumi melnajam stārķim, trīspirkstu dzenim, mazajam ērglim un smaržīgajai zemessomenītei.⁶
- 2.3.11. Teritorijas plānojumā noteiktas arī vietējās nozīmes dabas pieminekļi vai vērtīgas dabas teritorijas: Aknīstes pagastā – Saltupju Svētavots (kulta vieta), Velna ala, Radžupes ieleja (gravas, dolomītiežu atsegumi un ala), Kukutines ozolu aleja; Asares pagastā – Asares muižas parks (sikspārņu apmešanās vietas Asares muižas pazemes ejās) un Gārsenes pagastā – Gārsenes parks, Susējas senleja (teritorija ar ainaviski pievilcīgiem dabas skatiem), Akmens ieleja, akmens “*Lutauši*”, akmens “*Barona krēsls*”, Altāra akmens un Dainu akmens.
- 2.3.12. Paaugstināta riska teritorijas Aknīstes novadā ir autoceļi. Ugunsnedrošas teritorijas

³ LVĢMC dati, 2019. gads

⁴ LVĢMC dati, 2019. gads

⁵ Dabas aizsardzības pārvalde, www.daba.gov.lv

⁶ Datu avots: <http://ozols.daba.gov.lv/pub/> Dabas datu pārvaldības sistēma “*OZOLS*”.

novadā ir mežu un kūdras ieguves teritorijas, kā arī degvielas uzpildes stacijas – SIA “*Astarte – nafta*” (Aknīste) un SIA “*Siliņi*” (Ancene).

- 2.3.13. Centralizētās ūdensapgādes pakalpojumi Aknīstes novadā tiek nodrošināti Aknīstes pilsētā, Asares pagasta Asares un Ancenes ciemos un Gārsenes pagasta Gārsenes un Krauju ciemos. 2018. gadā pēc veiktajiem ūdens analīžu rezultātiem Aknīstes ūdensapgādes sistēmā paraugu ņemšanas vietā (Aknīstes vidusskolas virtuves krāns, Skolas iela 19, Aknīste) tika konstatēta dzelzs neatbilstība (0,32 mg/l), bet Aknīstes psihoneiroloģiskās slimnīcas ūdensapgādes sistēmā paraugu ņemšanas vietā (slimnīcas virtuves krāns) tika konstatēta mangāna neatbilstība (0,106 mg/l).⁷ Aknīstes novadā atrodas 89 ūdensapgādes urbumi,⁸ no tiem darbojas – 15, iekonservēti – 11, aiztamponēti – 6, statuss nav zināms 55 urbumiem, bet divi urbumi ir rezervē.
- 2.3.14. Centralizēti kanalizācijas savākšanas pakalpojumi Aknīstes novadā tiek nodrošināti Aknīstes pilsētā, Asares pagasta Asares un Ancenes ciemos un Gārsenes pagasta Gārsenes ciemā, kā arī Kraujas ciemā atsevišķām daudzdzīvokļu ēkām. Iepriekšējā plānošanas periodā novadā īstenoti vairāki ūdenssaimniecības attīstības projekti, kā rezultātā izbūvētas divas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (turpmāk – NAI) Aknīstes pilsētā, kā arī novada teritorijā izbūvētas divas jaunas un rekonstruētas esošās kanalizācijas sūkņu stacijas un paplašināti kanalizācijas tīkli, nodrošinot lielāku majsaimniecību pieslēgumu centralizētajām kanalizācijas sistēmām.
- 2.3.15. Aknīstes novada teritorijā reģistrētas četras piesārņotas vietas un 13 potenciāli piesārņotas vietas⁹. Piesārņotās vietas novadā ir Skrajciema izgāztuve “*Bubuļi*”, bijušā kudinātava Ancenes ciemā, kā arī bijušajās Aknīstes sovhoza ķimikāliju noliktavas Lauku ielā un “*Glaudāni*”. Aknīstes novada pašvaldība ik gadu veic četru rekultivēto atkritumu izgāztuvju “*Bubuļi*”, “*Urbāni*”, “*Kabatas*” un *Pāvulāni I* monitoringu.
- 2.3.16. Aknīstes pagastā applūstošās teritorijas veidojas Dienvidsusējas upes palos, kad applūst lielas zemes platības Aknīstes pagastā abu krastu palienu pļavās.¹⁰ Asares pagastā īslaicīga applūšana notiek iztaisnoto upīšu – novadgrāvju palienēs, Dobes upes ielejas palienē ar meandriem, Dobes upes palienē aiz Zuju ezera (nepārejams dumbrājs).¹¹
- 2.3.17. Aknīstes novada teritorijā atrodas (pilnībā vai daļēji) 18 būvmateriālu izejvielu atradnes (saldūdens kaļķis, smilts, smilts – grants) un trīs kūdras atradnes.¹² Aknīstes novadā derīgo izrakteņu ieguves teritorijās bija iekļautas 11 zemes vienības, kas kopumā aizņēma 797,3 ha, tostarp – 161,5 ha purvi.¹³ Derīgo izrakteņu ieguve notiek četrās būvmateriālu izejvielu atradnēs un visās trīs novadā esošajās kūdras atradnēs¹⁴. Novada ziemeļaustrumu daļā atrodas gan kūdras ieguves lauki, gan netālu no tiem – dabas liegums “*Baltmuižas purvs*”, kurā tiek aizsargāti un saglabāti purvu biotopi.
- 2.3.18. Uz Dienvidsusējas upes, agrākajā dzirnavu vietā, kopš 1999. gada darbojas Gārsenes hidroelektrostacija (turpmāk – HES). Ūdens resursus HES darbībai nodrošina 18 ha

⁷ Pārskati par dzeramā ūdens kvalitāti un uzraudzību, Veselības inspekcija, 2018.gads.

⁸ VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, www.meteo.lv. Derīgo izrakteņu atradņu reģistrs.

⁹ Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs, LVĢMC, www.meteo.lv.

¹⁰ Aknīstes pilsētas ar lauku teritoriju attīstības programma 1999.-2010., citēts, Aknīstes pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojums 2006. – 2018. SIA “*Reģionālie projekti*”, 2006.

¹¹ Asares pagasta teritorijas plānojuma grozījumi. 2007. - 2015. Asares pagasta padome.

¹² VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, derīgo izrakteņu atradņu reģistrs.

¹³ Valsts zemes dienests, 2018.01.01.

¹⁴ VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, derīgo izrakteņu atradņu reģistrs. 2018.

liels mākslīgi uzpludināts Dzirnavu ezers. Uz Dienvidsusējas upes Aknīstes novadā aizliegts izbūvēt jaunas HES¹⁵.

- 2.3.19. Izstrādātājas vērtējumā, neīstenojot Teritorijas plānojumā ietvertās nostādnes, valstī vienotu normu un pašvaldībā specifisku normu neesamība traucētu novada teritorijas tautsaimniecības un infrastruktūras attīstību, kā arī apgrūtinātu informācijas saņemšanu par nekustamo īpašumu izmantošanu investoriem, uzņēmējiem un iedzīvotājiem. Teritorijas plānojuma neesamība izraisītu nesaskaņas un likumu pārkāpumus vides aizsardzībā, aizsargjoslu, servitūtu izmantošanā, dabas resursu ieguvē, u. c. valsts un pašvaldības pārziņā esošās jomās.
- 2.4. Novērtējis sniegto informāciju, Birojs secina, ka Vides pārskatā ir iekļauta informācija par Aknīstes novada teritoriju, kas raksturo galvenos vides aspektus un dabas vērtības, veikta esošās situācijas apzināšana, īpašu uzmanību vēršot uz teritorijām/objektiem, kur raksturīgas vides problēmas. Tajā pašā laikā Biroja ieskatā Vides pārskatā dažviet pietrūkst fokusa uz to konkrēto teritoriju analīzi, kurās konkrētajā plānošanas dokumentā – Teritorijas plānojumā plānotas galvenās izmaiņas:
- 2.4.1. Vides pārskatā sniegta informācija, ka ar plānošanas dokumentu tiek pārskatītas ciemu teritoriju robežas un no Asares pagasta Asares ciema izslēgtas teritorijas, kurās tiek veikta lauksaimnieciskā izmantošana un netiek plānota blīva dzīvojamā apbūve, norādot arī konkrētas zemes vienības ar kadastra apzīmējumiem 5644 004 0277, 5644 004 0024 un 5644 004 0268. Tomēr Vides pārskatā nepieciešams papildināt informāciju, skaidrojot – kāds ir šo zemes vienību funkcionālais zonējums. Piemēram, veicot ciema robežu samazinājumu un izslēdzot teritorijas, kurās tiek veikta *“lauksaimnieciskā izmantošana”* un ar plānošanas dokumentu nosakot tām funkcionālo zonējumu *Lauksaimniecības teritorijas (L)*, kur atbilstoši Teritorijas plānojuma TIAN nosacījumiem būtu pieļaujama arī vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve, atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve un derīgo izrakteņu ieguve, varētu būt ietekmēta ciema teritorijā (blakus esošajās dzīvojamās apbūves teritorijas) iedzīvotāju dzīves un vides kvalitāte, mainoties teritorijas līdzšinējai izmantošanai atbilstoši funkcionālajā zonējumā pieļaujamām darbībām un nosacījumiem to veikšanai ārpus ciema robežām. Birojs konstatē, ka atbilstoši Asares pagasta teritorijas plānojuma 2003. – 2015. gada grozījumiem *Lauksaimniecības teritorijas* ir *“izmantojamas lauksaimniecības vajadzībām, kā arī citu nozaru un nodarbjū attīstībai, kas nerada būtisku vides piesārņojumu un nesamazina blakus zemesgabalu nekustamā īpašuma vērtību”*. Tādējādi Vides pārskatā būtu nepieciešams veikt situācijas izvērtējumu, vai ciemu robežu maiņu rezultātā ciema iedzīvotājiem saglabāsies/mainīsies līdzšinējā dzīves kvalitāte. Šāda informācija ir būtiska, lai attiecīgās Vides pārskata sadaļās varētu argumentēti izdarīt vērtējumu par to, vai turpmākā novada saimnieciskā darbība var izraisīt potenciālu ietekmi kā uz iedzīvotāju dzīves kvalitāti, tā arī uz vides kvalitāti. Tāpat Birojs konstatē, ka Teritorijas plānojuma TIAN 3.6. punktā ir izvirzītas prasības attiecībā uz derīgo izrakteņu ieguvī, bet vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūvei un atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūvei, kas pieļaujamas arī *Lauksaimniecības teritorijās (L)*, šādas prasības TIAN nav noteiktas.
- 2.4.2. Vides pārskatā norādīts: *“Aknīstes novadā nav noteiktas oficiālas peldvietas, līdz ar to netiek veikts regulārs monitorings par peldvietu ūdens kvalitāti”*. Tāpat Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā nav norādītas iespējamās rekreācijas vai peldēšanās vietas upju un/vai ezeru krastos, bet TIAN nosacījumos 423. punktā

¹⁵ Ministru kabineta 2002. gada 15. janvāra noteikumi Nr. 27 *“Noteikumi par upēm (upju posmiem), uz kurām zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus”*

paredzēts: “publiskās peldvietas norobežo ar bojām, motorizēto ūdenstransporta līdzekļu izmantošana atļauta ūdeņos ārpus boju norobežotās teritorijas, ne tuvāk par 50 m no publiskās peldvietas, izņemot gadījumus, kad ūdenstransporta līdzeklis tiek nolaiests ūdenī, izmantojot publiskās atpūtas vietas teritorijā speciāli tam izbūvētās vai iekārtotās vietās, ievērojot normatīvo aktu prasības”, no kā Birojs secina, ka nākotnē tiek plānots izveidot novadā publiskās peldvietas. Šādā kontekstā Birojs atzīmē, ka pašvaldībai ir saistoši Ministru kabineta 2017. gada 28. novembra noteikumi Nr. 692 “Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība” (turpmāk – Noteikumi Nr. 692), tostarp 8. punktā noteiktais nosacījums: *peldvietu izveido saskaņā ar attiecīgās pašvaldības teritorijas plānojumā noteikto (atļauto) izmantošanu. Peldvietas robežas nosaka pašvaldība, kuras administratīvajā teritorijā attiecīgā peldvieta atrodas.* Vienlaicīgi Noteikumu Nr. 692 4. punktā ir paredzēts: *pašvaldības katru gadu izvērtē informāciju par to teritorijā esošajām peldvietām un līdz 31. decembrim iesniedz Veselības inspekcijā priekšlikumu, ja nepieciešama peldvietas iekļaušana šo noteikumu 2. pielikumā minētajā sarakstā vai svītrosana no tā, tādējādi pašvaldība var noteikt nepieciešamību sniegt priekšlikumus Veselības inspekcijai par peldvietu iekļaušanu Veselības inspekcijas oficiāli novēroto iekšzemes peldvietu sarakstā, tā nodrošinot sabiedrības informētību saistībā ar novadā esošo rekreācijas vietu peldūdeņu kvalitāti.*

- 2.4.3. Vides pārskatā sniegta informācija par ūdensapgādes jautājumiem Aknīstes novadā, tostarp esošā dzeramā ūdens kvalitātes neatbilstību normatīvo aktu prasībām. Vienlaicīgi atbilstoši Vides pārskatā sniegtajai informācijai Aknīstes novadā atrodas 89 ūdensapgādes urbumi, no kuriem 55 urbumiem to statuss nav zināms. Biroja ieskatā pašvaldībai sadarbībā ar VVD Daugavpils reģionālo vides pārvaldi būtu nepieciešams pievērst uzmanību neapsaimniekotajiem urbumiem, kas rada būtiskus draudus pazemes ūdens kvalitātei. Atbilstoši likuma “Par zemes dzīlēm” nosacījumiem (3. panta 1. punkts) lēmumu par urbumu izmantošanu vai likvidāciju jāpieņem zemes īpašniekam, kura īpašumā ūdens apgādes urbums atrodas, tomēr pašvaldībai ir iespējams un ieteicams paredzēt pasākumus iedzīvotāju vides apziņas paaugstināšanai un aktīvākai iesaistei virszemes ūdensobjektu un pazemes ūdeņu kvalitātes saglabāšanai un aizsardzības nodrošināšanai.
- 2.4.4. Vides pārskatā norādīts uz derīgo izrakteņu ieguvī esošajās kūdras atradnēs, tostarp kūdras ieguves laukiem, kas atrodas netālu no dabas lieguma “Baltmuižas purvs”, kurā tiek aizsargāti purvu biotopi. Birojs pozitīvi vērtē to, ka Teritorijas plānojuma 2. redakcijas risinājumi neparedz esošo kūdras ieguves lauku paplašināšanu pie dabas lieguma “Baltmuižas purvs” teritorijas.

3. Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas, tā īstenošanas ietekmes uz vidi novērtējums un izvēlētā risinājuma pamatojums

- 3.1. Vides pārskata 5. nodaļā Izstrādātāja analizējusi Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā noteiktos funkcionālos zonējumus un apakšzonējumus un TIAN nosacījumus atļautajai izmantošanai un apbūves veidošanai, kam ar Teritorijas plānojuma īstenošanu nepieciešams pievērst uzmanību. No Vides pārskatā iekļautā vides problēmu un plānošanas risinājumu ietekmes uz vidi novērtējuma izriet šādi galvenie secinājumi:
 - 3.1.1. Blīvi apdzīvoto vietu Aknīstes pilsētas un ciemu teritoriju vides kvalitātes uzlabošanai – nepieciešamības gadījumā buferzonu veidošana vietās, kur saskaras dzīvojamās un ražošanas zonas (Aknīstes pilsētā pie Zaļās ielas, Parka ielas, Avotu ielas, Kalna ielas, Augšzemes ielas), tāpat blīvi apdzīvoto Aknīstes centra teritoriju šķērso nosacīti intensīvākas satiksmes valsts reģionālais autoceļš P73 Vecumnieki – Nereta – Subate.

- 3.1.2. Ražošanas uzņēmuma SIA “*HAWITA baltic*” (kūdras ieguve, pārstrādes rūpnīca Aknīstes pagastā, kur tuvākās dzīvojamās mājas atrodas tikai 400 – 500 m attālumā no uzņēmuma teritorijas) u.c. uzņēmumu darbības kontrolēšana. Piesārņojošo darbību atļaujās noteikto emisiju vidē ievērošana, būtisku ietekmju, tajā skaitā putekļu un trokšņa piesārņojuma nepieļaušana.
- 3.1.3. Kūdras izejmateriāla un saražotās produkcijas kravu transportēšana caur Aknīstes pilsētas centru. Perspektīvā savienojuma nepieciešamība (ielas/ceļa izbūve, TIN7 teritorija) no Aknīstes pilsētas ielu tīkla (Dambju ielas) uz Aknīstes pagasta lauku teritorijā esošo kūdras ieguves uzņēmuma “*HAWITA baltic*” kūdras pārstrādes fabriku, lai nodrošinātu kūdras izejvielas un saražotās produkcijas netransportēšanu ar smagā transporta tehniku caur Aknīstes pilsētas centru.
- 3.1.4. Lauksaimnieciskās un mežsaimnieciskās darbības, derīgo izrakteņu ieguves, tūrisma un atpūtas aktivitāšu, pakalpojumu sabalansēšana ar dabas aizsardzības interesēm, nepārsniedzot dabas teritoriju, it īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (turpmāk – ĪADT) biotopu, aizsargājamo augu, putnu, dzīvnieku u.tml. noturības kapacitāti pret antropogēnajām slodzēm.
- 3.1.5. Dabas liegums “*Baltmuižas purvs*” izveidots teritorijā, kurā atrodas kūdras atradnes un uz ziemeļiem, ziemeļrietumiem no tā tiek veikta kūdras ieguve, atrodas atklāti kūdras ieguves lauki. Teritorijas plānojuma 2. redakcijas risinājumi neparedz esošo kūdras ieguves lauku paplašināšanu pie dabas lieguma “*Baltmuižas purvs*” teritorijas (RI teritorija noteikta atbilstoši Valsts Vides dienesta izsniegtās licences Nr. 8/132 kūdras atradnes “*Baltmuižas purvs*” licences laukuma robežām).
- 3.1.6. Dabas pieminekli “*Vecmelderu avoti*” veido izteikta negatīvā reljefa forma – Dienvidsusējas senlejas atzars ar stāvām nogāzēm un izlīdzinātu gultnes daļu, ko aizņem dzirnavu dīķis un purvainas platības. Līdz ar to dabas pieminekļa teritorija ir ļoti *jutīga* no vides ietekmes viedokļa un tai nav vēlama apmeklētāju (tūristu u.c.) piesaiste, kā arī nozīmīgu negatīvu ietekmi var atstāt mežizstrāde purvainajā un nogāžu teritorijā. Teritoriju nepieciešams saglabāt gan zinātniskiem hidroģeoloģijas un sugu un biotopu pētījumiem, gan kā ainaviski vērtīgu dabas veidojumu.
- 3.1.7. Derīgo izrakteņu (kūdras un būvmateriālu – smilts, grants, smilts–grants, u.c.) ieguves vietu iespējamās negatīvās ietekmes uz vidi un iedzīvotāju dzīves vides kvalitāti. Būtiska uzmanība pievēršama esošo un plānotās kūdras ieguves vietu mērķtiecīgai apsaimniekošanai, izvēloties piemērotāko rekultivācijas veidu pēc kūdras ieguves pārtraukšanas.
- 3.1.8. Derīgo izrakteņu ieguve iespējama arī *Lauksaimniecības teritorijās (L)* un *Mežsaimniecības teritorijās (M)*, ja tās neatrodas pilsētas un ciemu teritorijās, TIN1 (ja saskaņots ar Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldi – NKMP), TIN4 un TIN5 teritorijās (ja saskaņots ar pašvaldību). Lai nerastos konfliktsituācijas, nepieciešama TIAN nosacījumu ievērošanas uzraudzība.
- 3.1.9. Daugavas un Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānos 2016. – 2021. gadam izvirzīto prasību ievērošana novadā esošo ūdensobjektu apsaimniekošanā un aizsardzībā, vides kvalitātes mērķu sasniegšana līdz 2021. gadam un līdz 2027. gadam (riska ūdensobjekts Dviete), pamata un papildus pasākumu īstenošana. Ūdensteču tīrīšana, krastu sakopšana, regulētos upju posmos makrofītu izplaušana meandrējošā veidā, videi draudzīga lauksaimniecības meliorācijas sistēmu pārbūve un atjaunošana, 2 m platu veģetācijas buferjoslu ievērošana ūdensteču un ūdenstilpju krastos, kā arī gar meliorācijas sistēmu novadgrāvjiem, u.c. pasākumi.

- 3.1.10. Aknīstes pilsētas un Gārsenes ciema notekūdeņu attīrīšanas attīrītie notekūdeņi nonāk Dienvidsusējā un Radžupē. Nepieciešama NAI ekspluatācijas nodrošināšana tā, lai vidē novadīto notekūdeņu kvalitāte atbilstu normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un nepasliktinātu dzīves vides un ūdensobjektu kvalitāti novadā. Lai uzlabotu centralizēti savākto un attīrīto notekūdeņu apsaimniekošanu, Gārsenes ciemā būtu nepieciešama aka (tvertne) lieko dūņu uzglabāšanai un mineralizēšanai.
- 3.1.11. Dienvidsusējas upes applūstošās teritorijas (10%). Dzīvojamās apbūves nepieļaušana, applūšanas risku un to ietekmes uz iedzīvotāju drošību un potenciālo vides piesārņošanu izvērtēšana. Informācijas sniegšana atbildīgajām institūcijām un iedzīvotājiem par iespējamajām plūdu sekām, piemēram, neatbilstoši savākto kanalizācijas notekūdeņu nonākšanu dzeramā ūdens akās, tuvākajos ūdensobjektos, u.c.
- 3.1.12. Kanalizācijas, ūdensapgādes un siltumapgādes sistēmas efektivitātes paaugstināšana un ar centralizētajiem ūdensapgādes pakalpojumiem nodrošināto blīvas apbūves teritoriju (Aknīstes pilsētas un ciemu teritoriju) īpatsvara paaugstināšana (gan esošās, gan jaunveidojamās apbūves pieslēgšana pie esošajām centralizētajām sistēmām).
- 3.1.13. Lokālu NAI apsaimniekošanas efektivitātes un drošības videi paaugstināšana. Iekārtu ekspluatācija saistās ar vides risku, ka tās var palikt bez apsaimniekotāja un vidē tiktu novadīti neattīrīti sadzīves notekūdeņi. Pašvaldībai būtu jāplāno iespējamā rīcība šādos gadījumos, kā arī lokālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtu monitorings gan pilsētā un ciemos, gan pēc iespējas arī lauku teritorijā.
- 3.1.14. Pamesto un neapsaimniekoto urbumu, kas ir potenciāli bīstami pazemes ūdens piesārņošanas avoti, konkretizēšana, apzināšana un tamponēšana. Pastiprinātas uzmanības pievēršana to turpmākai apsaimniekošanas kārtībai.
- 3.1.15. Difūzais un cita veida piesārņojums vidē (amonjaka emisijas gaisā, slāpekļa un fosfora emisijā augsnē, virszemes un pazemes ūdeņos) no lauksaimnieciskās darbības, tai skaitā no cūkkopības un lopkopības kompleksiem (dzīvnieku izcelsmes atkritumvielas). Detalizētāka potenciāli piesārņoto vietu izpēte (augsnēs, grunts un pazemes ūdeņu piesārņojums) un piesārņojuma līmeņa novērtējums. Teritorijas sanācija, ja tiek konstatēts piesārņojums.
- 3.1.16. Degradēto teritoriju un objektu – ūdens tornis (Torna ielā 1, Aknīstē), Brūzis (īpašums “*Alberte*”, Asarē) u.c., bijušās fermas, ražošanas un tehniskās teritorijas, nepabeigtās būves u.c.) sakārtošana, rekultivācija un turpmākā izmantošana atbilstoši mērķim.
- 3.1.17. Meliorācijas sistēmas (koplietošanas novadgrāvju, drenāžas sistēmas u.c. objektu) apsaimniekošana atbilstoši teritorijas esošajam vai plānotajām izmantošanas mērķim.
- 3.1.18. Apdzīvoto vietu ceļu un ielu tehniskā stāvokļa izpēte un atbilstošu pasākumu plānošana. Alternatīva autotransportam – velotransporta attīstība, projektējot veloceliņus un velo stāvlaukumus.
- 3.1.19. Sabiedrības dažādu mērķauditoriju izglītošana par videi draudzīgu rīcību un ilgtspējīgu resursu apsaimniekošanu, energoefektivitātes pasākumiem, veselīgu dzīvesveidu u.c. Zinātnietilpīgo nozaru attīstība, bezatkritumu tehnoloģiju un citu videi draudzīgu tehnoloģiju pielietošanas ražošanā popularizēšana un atbalstīšana.
- 3.2. Vides pārskatā sniegts plānošanas dokumenta īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums, no kā secināms, ka Izstrādātājas vērtējumā Teritorijas plānojuma tiešā ietekme uz vidi visvairāk saistīta ar zemes izmantošanas veidu maiņu, veidojot jaunu

dzīvojamo, publisko un rūpniecisko apbūvi, attīstot transporta infrastruktūru, veicot derīgo izrakteņu ieguvī, atmežošanu u.c. Lielākoties šādas izmaiņas ir saistāmas ar ilglaicīgu ietekmi. Kopumā Vides pārskatā secināts, ka visbūtiskāko ietekmi uz vidi var radīt intensīvā lauksaimnieciskā darbība, t.sk. lopkopības un putnkopības kompleksi, kūdras ieguve, neveicot atbilstošus purvu renovācijas pasākumus. Tādēļ potenciālo summāro un kumulatīvo ietekmju samazināšanai būtiski ir ievērot un kontrolēt (veikt nepārtrauktu monitoringu, TIAN paredzētās prasības, kā arī ietekmes uz vidi novērtējuma un atbildīgo vides institūciju nosacījumus, kas gan tieši, gan netieši mazinās iespējamo darbību negatīvo summāro ietekmi uz vidi, līdz ar to summārā ietekme uz vidi būs pozitīvāka, nekā Teritorijas plānojumu neīstenojot.

3.3. Biroja ieskatā vides problēmas Vides pārskatā identificētas pārdomāti, koncentrējoties uz galvenajām vides jomām un plānotajiem risinājumiem, tās ir gan vispārīgas (saistītas ar novada teritoriju kopumā), gan konkrētas (ņemot vērā lokāli risināmos jautājumus). Biroja ieskatā vides problēmu un nepieciešamo risinājumu apraksts Vides pārskatā norāda, ka vides apsvērumiem nav pieiets formāli. Tomēr Birojam par vides problēmu un ietekmju vērtējumu ir **šādas piebildes:**

- 3.3.1. Vides pārskatā kā vides problēmas, realizējot plānošanas dokumentu, ir norādītas derīgo izrakteņu (kūdras un būvmateriālu – smilts, grants, smilts–grants, u.c.) ieguves vietu iespējamās negatīvās ietekmes uz vidi un iedzīvotāju dzīves vides kvalitāti, tādējādi turpmākai plānošanas dokumenta realizēšanai Izstrādātājas vērtējumā būtiska uzmanība pievēršama esošo un plānoto kūdras ieguves vietu mērķtiecīgai apsaimniekošanai, izvēloties piemērotāko rekultivācijas veidu pēc kūdras ieguves pārtraukšanas. Biroja vērtējumā ne tikai kūdras ieguves vietu apsaimniekošanai un piemērotāko rekultivācijas veidu pēc kūdras ieguves pārtraukšanas izveidei būtu pievēršama uzmanība, bet šādi pasākumi būtu nepieciešami arī smilts, grants, smilts–grants, u.c. derīgo izrakteņu ieguvei.
- 3.3.2. Izskatot Teritorijas plānojuma Grafisko daļu “*Aknīstes novada Aknīstes pilsētas un pagasta funkcionālā zonējuma karte*”, Birojs konstatē, ka *Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R1)* skar nelielā joslā aizsargjoslu ap kultūras pieminekli (*Rācenāju senkapi (aisardz. Nr. 878)*), līdz ar to Biroja ieskatā būtu ieteicams pārskatīt *Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R1)* robežas, attiecīgi tās samazinot, lai tajā neiekļautu minētā kultūras pieminekļa aizsargjoslu.
- 3.3.3. Tāpat Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā būtu norādāma applūstošajām teritorijām to applūšanas varbūtību, piemēram ar lielu varbūtību (10% vai reizi 10 gados) vai vidēju varbūtību (1% vai reizi 100%) (ja arī tādas tiek iezīmētas Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā). Pašreiz Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā “*Aknīstes novada Aknīstes pilsētas un pagasta funkcionālā zonējuma karte*” applūstošās teritorijas ir iezīmētas, bet informācija par applūšanas varbūtību nav sniegta.
- 3.3.4. Teritorijas plānojuma risinājumi paredz derīgo izrakteņu ieguvī kā teritorijas papildizmantošanu arī zonējumos *Ūdeņu teritorijās (Ū)*, *Mežsaimniecības teritorijās (M)*, un *Lauksaimniecības teritorijās (L)*, kas faktiski aizņem lielāko daļu novada teritorijas. Biroja ieskatā šāds teritorijas izmantošanas veids nebūtu vērtējams kā optimālākais plānošanas risinājums, jo potenciāli iespējama konfliktsituācijas izveidošanās ar blakus esošo zemju īpašniekiem, īpaši, ja to tuvumā atrodas dzīvojamās apbūves zona. Birojs vēlas norādīt, ka tieši SIVN ir tā stadija, kad nepieciešams identificēt un izvērtēt iespējamās ietekmes, kuru iestāšanos var veicināt plānošanas risinājumi (vērtējot un salīdzinot alternatīvas).

4. Risinājumi iespējamās ietekmes uz vidi samazināšanai

4.1. Teritorijas plānojuma saistošajās sadaļās Grafiskajā daļā un TIAN noteikti pasākumi un nosacījumi, kas vērsti uz negatīvo ietekmju uz vidi novēršanu vai samazināšanu, t.sk.:

4.1.1. Teritorijas plānojuma Grafiskās daļas kartēs tiek attēlotas visa veida aizsargjoslas, kuru platums ir lielāks par 10 m, kā arī 10 m virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas pilsētu un ciemu teritorijās un valsts nozīmes ūdensnoteku ekspluatācijas aizsargjoslas.

4.1.2. TIAN definēta teritorijās aizliegtā izmantošana, noteikti risinājumi Aknīstes pilsētas, ciemu un lauku teritoriju atļautajai teritorijas izmantošanai, apbūvei un labiekārtojumam, transporta un inženiertehniskās apgādes infrastruktūrai, ielu sarkanajām līnijām u.c.

4.1.3. TIAN tiek izdalītas atsevišķas prasības teritorijām ar īpašiem noteikumiem (TIN).

4.1.4. Plānošanas dokumentā iekļauti pasākumi, kas paredz vides, dabas un kultūrvēsturisko vērtību aizsardzību:

4.1.4.1. TIAN noteikta *Publiskās apbūves teritorija (P1)* – arhitektūras pieminekļa Asares luterāņu baznīca teritorijā, kā arī pašvaldības nozīmes kultūrvēsturisko pieminekļu (Gārsenes luterāņu baznīca, Aknīstes Svētā Ignācija Romas katoļu baznīca un Aknīstes luterāņu baznīca) teritorijās.

4.1.4.2. TIAN iekļauta arhitektūras pieminekļa “*Baltkalnu*” dzīvojamās ēkas teritorija un vēstures pieminekļa Tēlnieka J.Mikena dzimtās mājas teritorija (*TIN1*), iekļaujot individuālās aizsardzības zonas teritoriju.

4.1.4.3. TIAN noteiktas 17 vietējas nozīmes kultūrvēsturiskās un dabas teritorijas (*TIN4*) – Aknīstes pilsētas vēsturiskās apbūves kvartāls starp Augšzemes ielu, Pasta ielu, Krasta ielu un Strādnieku ielu, Kukutenes ozolu aleja, Gārsenes pils (muižas) kultūrvēsturiskā apbūve ar parku, Gārsenes luterāņu baznīca, Gārsenes kapliča, Asares parks, Radžupes ieleja, Aknīstes luterāņu baznīca, Aknīstes Svētā Ignācija Romas katoļu baznīca un Vecās Aknīstes katoļu baznīcas vārti, Vilkupes kapu kapliča un Vilkupes kapu vārti, akmens “*Lutauši*”, akmens “*Barona krēsls*”, Altārakmens, Romzas dižakmens, piemineklis kritušajiem Augškurzemes partizānu pulka karavīriem un hercoga Jēkaba kanāla posms.

4.1.4.4. TIAN noteikta ainaviski vērtīgā teritorija (TIN5) – Dienvidsusējas (Susejas) ielejas ainaviski vērtīgā teritorija. TIN5 teritorija noteikta pa dabā redzamām robežām – no Aknīstes pils robežas līdz novada administratīvās teritorijas robežai starp valsts reģionālo autoceļu P73 un pašvaldības ceļu.

4.1.4.5. TIAN iekļauti nosacījumi dzīvojamās apbūves veidošanai, tostarp jaunveidojamām *Savrupmāju apbūves teritorijām (DzS)* obligāti jāparedz pieslēgšanās esošajiem centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, ja tas ir tehniski iespējams un/vai maģistrālie ūdensvada un kanalizācijas tīkli ir izbūvēti pa apbūves teritorijai pieguļošo ielu. Visām *Mazstāvu daudzdzīvokļu apbūves teritorijām (DzM)* ir obligāta centralizēta ūdensapgāde, kanalizācija un siltumapgāde vai vienota lokālā ēkas siltumapgādes sistēmas izmantošana.

4.1.4.6. TIAN iekļauti nosacījumi un ierobežojumi ražošanas teritorijām, tostarp, ja *Rūpnieciskās apbūves teritorija* robežojas ar citas atļautās izmantošanas teritorijām, izņemot *TA* un *TR*, ražotājs sev piederošajā teritorijā gar zemes

vienības/u robežu ierīko buferzonu, kuras platumu nosaka un pamato detālplānojumā vai būvprojektā.

- 4.1.4.7. TIAN iekļauti nosacījumi un ierobežojumi derīgo izrakteņu ieguvei, savukārt pēc derīgo izrakteņu karjera eksploatācijas beigām, derīgo izrakteņu ieguvējam ir jāveic karjera teritorijas rekultivācija (viena gada laikā pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas) saskaņā ar projektu, kā arī jāsakārto karjeru izstrādes laikā bojātā infrastruktūra – piebraucamie ceļi u.c.
- 4.1.4.8. Mežu teritoriju izmantošanā kā viens no nosacījumiem attiecas uz zemes vienībām, kur tiek konstatētas aizsargājamas sugas vai biotopi, kur šādā gadījumā ir jāsaņem eksperta atzinums un būvniecība realizējama ārpus aizsargājamo sugu atradnēm vai biotopiem.
- 4.1.4.9. TIAN tiek definētas prasības lauksaimniecības teritoriju izmantošanai, t.sk. jaunu lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzēto ēku izvietojumam un esošo dzīvnieku turēšanas ēku vai būvju eksploatācijai. Lauksaimniecības zemju lietošanas veida maiņa veicama atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
- 4.1.4.10. Lielākās ūdensteces un ūdenstilpes Dienvidsusēja (Suseja), Vilkupe, Radžupe, Zalvīte, Gārsenes Dzirnava dīķis, Zuju ezers, Lielezers u. c. ietilpst funkcionālajā zonā *Ūdens teritorija (Ū)*. Pašvaldība, izdodot saistošos noteikumus, nosaka publisko ūdenstilpju eksploatācijas (apsaimniekošanas) noteikumus.
- 4.1.4.11. Teritorijas plānojamā nav paredzētas konkrētās zonas alternatīvo energoapgādes objektu izvietojumam, bet TIAN ir iekļauti ierobežojumi to izvietojumam.

4.2. Izskatot Teritorijas plānojuma ieceres un risinājumus iespējamās ietekmes mazināšanai, Birojs secina, ka lielā mērā viedokli un piebildes, kur nepieciešams, Birojs jau ir sniedzis iepriekšējās šī atzinuma nodaļās. Birojs vērs uzmanību tam, ka iespējamās ietekmes uz vidi mazināšanai, plānojot jaunu derīgo izrakteņu teritoriju, infrastruktūras objektu, rūpniecisko objektu izveidi u.c. izveidi, pirms to uzsākšanas ir jāizvērtē, vai plānotās darbības neatbilst objektiem, kuriem atbilstoši Likuma 1. pielikumā noteiktajam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, vai gadījumā, ja plānotās darbības sasniedz Likuma 2. pielikumā noteiktos robežlielumus, attiecināms ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums. Savukārt darbībām, kuru veikšanai nepieciešami tehniskie noteikumi, VVD Daugavpils RVP nosaka vides aizsardzības prasības, kuras jāņem vērā būvprojektu izstrādē un skaņošanā.

5. Iespējamie kompensēšanas pasākumi

Saskaņā ar likuma "*Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām*" 43. panta nosacījumiem kompensēšanas pasākumi ir jānosaka, ja plānošanas dokuments ietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un ir pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Atbilstoši Vides pārskatā norādītajam plānošanas dokumenta īstenošanas rezultātā netiek paredzētas darbības, kuru rezultātā tiktu negatīvi ietekmētas *Natura 2000* teritoriju ekoloģiskās funkcijas un integritāte.

6. Plānošanas dokumenta iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes izvērtējums

Atbilstoši Vides pārskatā norādītajam plānošanas dokumentā netiek paredzēta tādu ražošanas zonu izveide, kurās kā atļautā izmantošana minēta valstiski nozīmīgu, lielu rūpniecisku objektu būvniecība, kas varētu izraisīt arī pārrobežu piesārņojuma ietekmi.

7. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai

Vides pārskatā monitoringa nodrošināšanai Izstrādātājas vērtējumā būtu ieteicams iekļaut šādas indikatoru grupas: 1) virszemes ūdeņu kvalitāte, 2) gaisa kvalitāte, 3) ūdens saimniecība, 4) atkritumu apsaimniekošana, 5) aizsargājamās dabas teritorijas, 6) kultūrvēsturiskais mantojums un tūrisms un 7) degradētās teritorijas, piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas.

II Vides pārskata sabiedriskā apspriešana

Plānošanas dokumenta un Vides pārskata sagatavošanas ietvaros sabiedrībai (sabiedriskajām organizācijām, iedzīvotājiem un institūcijām u.c.) ir bijusi iespēja izteikt savu viedokli sabiedriskās apspriešanas laikā. Teritorijas plānojuma 1.0 redakcijas un Vides pārskata sabiedriskā apspriešana tika noteikta no 2020. gada 26. februāra līdz 2020. gada 27. martam. Ņemot vērā to, ka 2000. gada 12. martā valstī tika izsludināta ārkārtējā situācija, sabiedriskās apspriešanas sapulce 2020. gada 19. martā notika attālināti, savukārt Teritorijas plānojuma 1.0 redakcijas un Vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana turpināta no 2020. gada 10. jūnija līdz 2020. gada 25. jūnijam un 2020. gada 16. jūnijā plkst. 17:30 Asares kultūras namā notika sabiedriskās apspriešanas sapulce klātienē.

Sabiedriskā apspriešana teritorijas plānojuma 2.0 redakcijai un Vides pārskata projektam notika no 2020. gada 25. augusta līdz 2020. gada 16. septembrim.

Ar Teritorijas plānojumu un Vides pārskata projekta elektronisko versiju varēja iepazīties informācijas portālā www.geolatvija.lv un pašvaldības tīmekļa vietnē www.agniste.lv.

Paziņojums par sabiedriskā apspriešanas termiņiem un iespējām piedalīties apspriešanā, uzsākot sabiedrisko apspriešanu, tika ievietots Biroja tīmekļa vietnē www.vpvb.gov.lv, valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā www.geolatvija.lv, Aknīstes novada tīmekļa vietnē: www.agniste.lv, publicēts Aknīstes novada domes izdevumā “*Aknīstes novada vēstis*”.

Vides pārskatā aprakstīta Teritorijas plānojuma un Vides pārskata sabiedriskās apspriešanas gaita. Vides pārskata sagatavošanas laikā notikušas konsultācijas ar VVD Daugavpils RVP, DAP administrāciju un Veselības inspekciju. Konsultācijas ar kompetentajām institūcijām tikušas uzsāktas laicīgi, institūcijām un sabiedrībai tikusi dota iespēja pilnā mērā izteikt savu viedokli par plānošanas dokumentu un Vides pārskatu. Kopsavilkums, t.sk. ziņojums par sabiedriskās apspriešanas laikā saņemto priekšlikumu ņemšanu vērā vai noraidīšanu, ir ievietots pielikumā “*Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi*”.

Izvērtētā dokumentācija:

Aknīstes novada teritorijas plānojums un tā Vides pārskats.

Piemērotās tiesību normas:

1. Aizsargjoslu likums;
2. Likums “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*”;
3. Likums “*Par zemes dzīlēm*”;
4. Atkritumu apsaimniekošanas likuma 5. pants;
5. Ūdens apsaimniekošanas likuma 5. pants;
6. Likuma “*Par piesārņojumu*” II, IV, V daļa;
7. Teritorijas attīstības plānošanas likuma 5. pants;
8. Ministru kabineta 2002. gada 22. janvāra noteikumi Nr. 34 “*Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī*”;
9. Ministru kabineta 2002. gada 13. decembra noteikumi Nr. 118 “*Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti*”;
10. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr.157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” III, IV, V, VI, VII, VIII daļa;

11. Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumi Nr. 1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*”;
12. Ministru kabineta 2013. gada 30. maija noteikumi Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”;
13. Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumi Nr. 834 “*Prasības ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma*”;
14. Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*”;
15. Ministru kabineta 2017. gada 28. novembra noteikumi Nr. 692 “*Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība*”.

Biroja viedoklis:

Aknīstes novada teritorijas plānojuma Vides pārskats ir precizējams/papildināms, ievērtējot un ņemot vērā šajā atzinumā ietvertos ieteikumus.

Pilnveidojot un īstenojot Aknīstes novada teritorijas plānojumu, ņemami vērā Vides pārskatā izteiktie priekšlikumi.

Atbilstoši Novērtējuma likuma 23. pantiem *prim* 6. un 7. daļas prasībām Birojs konstatē:

1. **Aknīstes novada teritorijas plānojuma Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām un tas precizējams/papildināms, ievērtējot un ņemot vērā šajā atzinumā ietvertos ieteikumus.**
2. **Lai konstatētu Aknīstes novada teritorijas plānojuma īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Aknīstes novada pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, divas reizes plānošanas periodā (2027. gadā un 2033. gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Birojā. Vadoties no labas pārvaldības prakses un lietderības apsvērumiem, Birojs rekomendē pēc administratīvi teritoriālās reformas īstenošanas jaunizveidotajam novadam izvērtēt iespējas monitoringa ziņojumā sniegt informāciju par tā teritorijā plānoto/īstenoto pasākumu ietekmju novērtējumu visa apvienotā novada teritorijai.**

Aknīstes novada pašvaldībai atbilstoši Noteikumu Nr. 157 27. punktā noteiktajam jā sagatavo informatīvais ziņojums par to, kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi, kā ņemts vērā Vides pārskats, Biroja atzinums un sabiedriskās apspriešanas rezultāti, jāsniedz izvēlēta risinājuma pamatojums un jānorāda pasākumi ietekmes monitoringam.

Aknīstes novada pašvaldībai jā sagatavo un atbilstoši Noteikumu Nr. 157 28. un 29. punktā noteiktajam jāpublicē paziņojums par plānošanas dokumenta pieņemšanu.

Direktors

(paraksts*)

A.Lukšēvics

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Atzinums nosūtīts:

1. Aknīstes novada domei, *E.Adrese*.
2. SIA “*Reģionālie projekti*”, e-pasta adrese: birojs@rp.lv.
3. Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālai pārvaldei, *E.Adrese*.